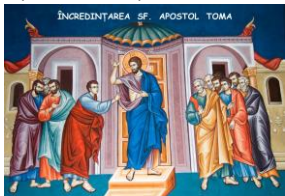

„Necredinciosul” care l-a mărturisit pe Hristos cu prețul vieții

- *Duminica a doua după Paști, a Sfântului apostol Toma* -

Expresia „Toma necredinciosul” este una dintre cele mai cunoscute, dar în același timp și una dintre cele mai false. Mulți cred că „a fi un Toma” înseamnă a pune totul sub întrebare, a cere permanent dovezi palpabile. În a doua duminică după Paști, ne sunt înfățișate două arătări ale Domnului cel Înviat către grupul mai restrâns al ucenicilor Săi, al acestora pe care El i-a ales și i-a numit „Apostoli” (Luca 6, 13). Mântuitorul S-a arătat viu după patimile și moartea Sa unui număr destul de mare de persoane. Aceste arătări sunt cele mai importante dovezi ale adevărului Învierii Domnului. Deși prin Înviere, trupul luat de Mântuitorul din Sfânta Fecioară a încetat a mai fi un trup pământesc, totuși, prin faptul că El S-a arătat unor persoane concrete, Învierea este un fapt istoric. Sf. Scriptură ne vorbește despre mai multe arătări ale Domnului Celui Înviat, fără ca vreuna din aceste scrieri să aibă pretenția unei prezentări depline. După ce S-a arătat Mariei Magdalena și tuturor femeilor mironosițe, apoi în drumul spre Emaus la doi ucenici, apoi lui Petru, spre seară S-a arătat ucenicilor care erau adunați într-o casă din Ierusalim, ale cărei uși le încuiaseră de frica iudeilor. El a intrat prin ușile încuiate – *căci trupul Său nu mai era pământesc* – le-a dat ucenicilor pacea Sa, i-a încredințat de adevărul Învierii, arătându-le mâinile și dăruind puterea de a ierta păcatele. Domnul, preamărit acum prin Înviere, Se manifestă ca Acela Care dă pe Duhul Sfânt (Ioan 7, 39). Mântuitorul le-a arătat „mâinile și coasta Sa” (Ioan 20,

20). Ceilalți ucenici „s-au bucurat văzând pe Domnul”, după ce au primit încredințare de la El. Chiar și în drumul spre Emaus, ucenicii s-au arătat „zăbavnici cu inima” în a crede în Înviere. Numai după ce primesc adevărul Învierii,

ucenicii se constituie martori ai acestui adevăr. Necredința lor este mustrată de Domnul: „i-a mustrat pentru necredința și împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat” (Marcu 16, 14). Toma nu primește mărturia celorlalți Apostoli, dorește mai degrabă și chiar pretinde o experiență personală a întâlnirii cu Hristos Cel Înviat, și încă una palpabilă, în care el să vadă semnul cuielor și rana din Coastă. Așa a considerat el că poate să identifice pe Iisus pe Care-l cunoștea înainte de Sfintele Pătimiri, de moarte și de Înviere. Domnul îi face pe plac lui Toma și se arată la fel ca ucenicilor prima dată, trecând prin ușile încuiate și adresându-se direct lui: „Adu degetul tău încoace și vezi mâinile Mele și adu mâna ta și o pune în Coasta Mea și nu fi necredincios, ci credincios”. Ceea ce s-a petrecut apoi ne arată că Toma n-a rămas necredincios, ci credincios, ba mai mult, el face o puternică mărturisire de credință: „Domnul meu și Dumnezeu meu!”. Cuvintele lui nu sunt rodul pipăirii și al vederii, ci sunt rodul credinței. Astfel, Toma, în Duhul Sfânt, dovedește deplin și definitiv că inima sa este străpunsă de harul credinței. Toma necredinciosul devine, hotărât, Toma credinciosul. Toma L-a revăzut pe Domnul și a participat cu ceilalți la o pescuire minunată (Ioan 21, 4-11) și a cinat cu El la masă. El nu a rămas un necredincios, căci istoria de mai târziu a Bisericii ne arată că în India, primele comunități creștine sunt rodul lucrării misionare a Sfântului Apostol Toma. L-a propovăduit pretutindeni pe Iisus și L-a mărturisit că este „Domnul și Dumnezeul său”. Amin.

ÎNVIEREA ȘI PACEA

Întru vestire spunem: „Hristos a înviat!”. Întru adevărire mărturisim: „Adevărat a înviat!”. Știm că acolo unde sunt doi sau trei adunați în numele lui Hristos, Mântuitorul Însuși este împreună cu ei, asigurându-ne că toate necazurile acestei lumi vor fi biruite în numele Lui. Altfel, învață Sfântul Apostol Pavel, care nu l-a văzut cu ochii trupești pe Cel Înviat, dar i s-a arătat pe drumul Damascului, că dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este și credința, la fel și propovăduirea. Mărturisirea „Adevărat a înviat” este semnul de netăgăduit că suntem, sau măcar încercăm, la rândul-ne, împreună cu El. Înfiorează gândul că și după înviere, Hristos ar fi singur, cum singur a rămas în Grădina Ghetsimani, când Apostolii Petru, Iacob și Ioan au adormit, lăsându-L cu întreaga povară a lumii. La fel înfiorează gândul că ucenicii ar fi rămas singuri, lipsiți de însoțirea Lui mântuitoare, dar știm și nu ne îndoim că Dumnezeu nu lasă omul niciodată singur, lipsit de ajutor, că în momente de cumpănă e lângă noi, îndrumându-ne spre biruință. Scopul pentru care Fiul lui Dumnezeu a venit în lume a fost acela de a aduce oamenilor pacea. Proorocii l-au vestit ca pe un împărat al păcii, ca pe un vestitor al păcii. La nașterea Sa, îngerii au cântat: „Pace pe pământ, întru oameni bunăvoire”; în predica de pe munte i-a numit fericiți pe făcătorii de pace; în ajunul morții Sale le-a spus ucenicilor: „Pacea mea v-o dau vouă”; iar acum, după Înviere, primele cuvinte pe care le adresează apostolilor, Bisericii sale, sunt: „Pace vouă!”. Într-adevăr, un dar mai prețios decât pacea nici nu ne putea aduce Hristos după Înviere, de dincolo, de la Tatăl său ceresc. Pacea, liniștea inimii, mulțumirea sufletului este toată fericirea omului pe pământ. Dacă ar avea omul de toate, dar n-are pace, viața este amară și insuportabilă. În schimb, dacă ar fi sărac și lipsit, dar are pace și mulțumirea inimii, are de toate. De aceea, poporul nostru spune așa: „De-ar fi sănătate și pace, că încolo bune-s toate”. Pacea este un lucru care depinde numai de noi. Vrea omul să fie bogat, nu reușește întotdeauna, căci asta nu depinde numai de el. Vrea să devină savant, învățat, nu reușește întotdeauna, căci asta nu depinde numai de el. Vrea să ajungă într-o funcție mare, dar nu reușește întotdeauna, căci asta nu depinde numai de el. A avea însă pacea, depinde de om și numai de om. Pacea este singurul lucru pe care nu i-l poate răpi nimeni omului. Ești bogat, hoții îți pot fura totul sau se întâmplă o devalorizare și ai ajuns la sapă de lemn. Ești învățat: un accident, o lovitură la cap și îți pierzi memoria cu toată știința. Ești într-o funcție mare: o schimbare politică și ai ajuns la munca de jos. Numai pacea, liniștea, nu o poate lua nimeni omului din inimă. „Pace vouă”, spune Hristos și prin aceste cuvinte vestește pacea dintre Dumnezeu și oameni, care stă la temelia păcii între oameni, între popoare și care este izvorul păcii și mulțumirii inimii noastre. În timp ce le spune apostolilor „Pace vouă!”, Mântuitorul, le arată mâinile și picioarele străpunse de cuie. Prin acest gest ne arată cu ce preț s-a obținut împăcarea oamenilor cu Dumnezeu: prin răstignirea Sa, prin moartea Sa a negociat această pace. Dumnezeu l-a trimis pe Fiul Său în lume ca să predice pacea. Cu sângele pe care l-a vărsat, Hristos a ispășit păcatele lumii, până și păcatele propriilor călăi. Prin moartea Sa, Hristos a semnat tratatul de pace între cer și pământ. Iar după Înviere, Mântuitorul a coborât pe pământ cu ramura de măslin a păcii. Slavă Doamne, Învierii Tale!

Sfântul Atanasie a fost unul dintre ierarhii altor popoare care au poposit pe meleagurile noastre românești pe care le sfinți cu rugăciunile sale curate și cu nevoițele osârdnice vreme de 12 ani. Acesta se născu în anul 1580 în insula Creta, într-o familie creștină și cu bun nume. Tatăl său, Gheorghe Patelarie, era secretar al episcopului locului, iar mama sa, o evlavioasă creștină. Primind din pruncie o educație aleasă, viitorul ierarh, ce primise la botez numele de Alexie, se îndreptă încă din tinerețe spre studiul dumnezeieștilor scripturi și spre viața duhovnicească profundă. După moartea tatălui său, Alexie renunță la lume și intră în viața călugărească, mai întâi la Mănăstirea Sfânta Ecaterina din Sinai, unde fu călugărit cu numele Atanasie, apoi la Mănăstirea Sfântul Atanasie din Tesalonic, unde fu hirotonit ieromonah, iar mai apoi în Muntele Athos, la Mănăstirile Esfigmenu și Xeropotam. Pentru o vreme se află ca dascăl și în Țara Românească, unde traduse „Psaltirea” în greaca populară. Aflând de alesele sale calități teologice și duhovnicești, sfântul patriarh Chiril Lucaris îl cheamă pe sfântul Atanasie în Constantinopol la apărarea credinței ortodoxe mult încercate, la acea vreme, de atacurile ereticilor și ale necredincioșilor. Sfântul Sfințit Mucenic Chiril Lucaris, patriarhul Constantinopolului (pomenit la 27 iunie). Portret ale sfântului ierarh săvârșit în anul 1632, cu 6 ani înaintea de primirea cununii mucenciei. Icoana și o părticică din cinstitele sale moaște se află și la Mănăstirea Radu-Vodă din București. În anul 1631, fu ales mitropolit al Tesalonicului, iar 3 ani mai târziu, pentru scurtă vreme, sfântul Atanasie ocupă și scaunul patriarhal al Constantinopolului. Silit fiind să-și părăsească păstoriții săi și să ia calea pribegiei, sfântul primi sprijin și găzduire la domnitorul Vasile Lupu al Moldovei, care îi îngădui să se așeze la Mănăstirea Sfântul Nicolae din orașul Galați. Vreme de 12 ani, între 1642 și 1654, cu o scurtă pauză în anul 1652, când fu ales din nou patriarh ecumenic, sfântul Atanasie îmbogăți spiritual ținutul Dunării de Jos, însă nu-și uită nici scaunul său mitropolitan, pentru care ceru neîncetat ajutor material. Tocmai pentru acest scop, întreprinse o lungă călătorie la Moscova, unde obținu de la țarul Rusiei sprijin pentru eparhia sa, în grea suferință. Un călător contemporan cu sfântul Atanasie, diaconul Paul de Alep, ne relatează că sfântul patriarh Atanasie avea în grija sa și păstoria credincioșilor din Brăila, oraș aflat sub stăpânire otomană și unde se găsea sediul Mitropoliei Proilaviei. Deși era înaintat în vârstă, având 74 de ani, multele trebuințe ale mănăstirii îl determină pe fostul patriarh să plece în Rusia, sperând în ajutorul țarului. Pe drumul de întoarcere spre Galați, în anul 1654, obosit de greutatea drumului, sfântul Atanasie își dădu sufletul în mâinile Domnului Mănăstirea Schimbarea la Față din Lubensk, în Rusia Mică (Ucraina de astăzi), la 5 aprilie 1654, în a treia zi a Sfințelor Paști. După 8 ani de la mutarea sa la veșnicele lăcașuri, prin descoperire dumnezeiască, trupul fericitului patriarh Atanasie se află necuprins de stricăciune. Astăzi, sfintele sale moaște, care săvârșesc multe minuni, se păstrează în Catedrala Buna Vestire din Harkov, Ucraina, într-o raclă așezată lângă altarul din partea dreaptă a sfântului lăcaș, fiind izvor de binecuvântare și tămăduire pentru credincioși. Amin

ZIUA	ORA	SLUJBE / ACTIVITĂȚI
Vineri 6 mai	17:00	Taina Sfântului Maslu
Sâmbătă 7 mai	07:00	Sf. Liturghie, pomenirea morților
Duminică 8 mai	07:00	Utrenia și Sfânta Liturghie
	10:30	Program de bibliotecă

Cunoașterea lui Dumnezeu prin credință

În Duminica Tomii aducem mulțumire lui Dumnezeu mai ales pentru darul credinței. Dumnezeu dăruiește tuturor oamenilor acest dar, pentru că „Dumnezeu dorește ca tot omul să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină” (1 Timotei 2, 4). Omul creat după chipul lui Dumnezeu poartă în sine posibilitatea legăturii sale cu Dumnezeu, o legătură personală, inteligentă și iubitoare sau afectivă. Dar nu toți oamenii cultivă acest dar al legăturii lor personale cu Dumnezeu, Făcătorul cerului, al pământului și al omului. Mulți oameni nu-și mai pun întrebarea: cine a făcut cerul și pământul, soarele și luna, aerul și apa, fără de care viața nu ar fi posibilă, ci se comportă în lume, în creația lui Dumnezeu, ca și când Dumnezeu nu ar exista. Dacă nu credem în Dumnezeu sau nu vrem să comunicăm cu Dumnezeu, aceasta nu înseamnă că Dumnezeu nu există. Însă cei care cred în Dumnezeu, Făcătorul cerului și al pământului, și intră în legătură cu El prin rugăciune și prin fapte bune, aceia primesc încă din lumea aceasta bucuria cea negrăită și preaslăvită a credinței lucrătoare prin iubire. Plinătatea acestei bucurii o primește omul credincios numai după învierea de obște, când și trupul său va participa la bucuria veșnică a sufletului său unit cu Dumnezeu prin har. Trebuie să cultivăm credința prin rugăciune, ca expresie a iubirii față de Dumnezeu, și prin fapte bune, dovadă a iubirii față de aproapele. Altfel spus, credința singură nu este suficientă, ci ea trebuie să fie însoțită și de faptele credinței, pentru că „precum trupul fără suflet mort este, astfel și credința fără de fapte moartă este” (Iacov 2, 26). Chiar dacă cineva crede cu desăvârșire în Tatăl, și în Fiul, și în Duhul Sfânt, dacă nu săvârșește binele, credința singură nu-i va folosi la nimic pentru mântuire. Credința în Hristos se împlinește prin întâlnirea și comuniunea cu El. Noi credem că Hristos Domnul a înviat, mai ales pentru că Sfinții Apostoli care ne-au propovăduit Evanghelia lui Hristos au văzut și au mărturisit pe Hristos Cel Răstignit și Înviat. La început, credința vine din ascultarea cuvântului Evangheliei, iar apoi ea se confirmă și se luminează prin bucuria prezenței lui Hristos Cel Înviat în sufletele celor care cred în El. Aici se vede legătura tainică dintre citirea Evangheliei ca binevestire a adevărului credinței și răspunsul nostru ca mărturisire a credinței. Mai întâi ascultăm Sfânta Evanghelie și apoi mărturisim Crezul. Când s-au închinat în fața Lui, femeile mironosițe au simțit sau au trăit faptic adevărul împărțit lor de către înger prin cuvânt. Credința se cultivă în Biserică prin Evanghelia lui Hristos.

